

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2023-2024**

**Probă scrisă
Limba și literatura maghiară maternă
BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE**

Model

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

I. TÉTEL (60 punct)

A.

1. Explicit informații vizualizate a șovegből: Lehetséges válaszok: 1. Nap (csillag), 2. bolygó, 3. óriásbolygó, 4. kisbolygó (További érvényes válaszok: Föld típusú bolygó, törpebolygó, hold, Merkúr, Vénusz, Föld, Mars, Jupiter, Szaturnusz, Uránusz, Neptunusz, Pluto, Eris). Minden helyesen azonosított égitest 1 pontot ér. **4 pont**

2. Explicit és implicit információk vizualizate a șovegből. Helyes válaszok: a., c., d. Minden helyes döntés 1 pontot ér. (Az a., c., d. betűjelek kiírása 3x1 pontot ér, a b. válasz betűjelének ki NEM írása 1 pontot ér. Amennyiben a teljes válasz hiányzik, ez a pont nem megadható.) **4 pont**

3. Explicit információk vizualizate a șovegből. Minden helyes társítás 1 pontot ér. Minden rovatba egyetlen betűjel kell hogy kerüljön. Több jelölés esetén a válasz érvénytelen.

Helyes válasz:

1)	e.
2)	b.
3)	c.
4)	c.
5)	a.
6)	d.

6 pont

4. Egyenes következtetések levonása a șovegből vett információk alapján. Minden helyes válasz 2 pontot ér. A helyes válaszok: 1) – a.; 2) – a.; 3) – b. **6 pont**

5. Kifejezések értelmezése a șoveg információi alapján. Rövid válasz megfogalmazása. Minden helyes értelmezés/magyarázat/szinonim kifejezés 1 pontot ér. Lehetséges válaszok: *napszél* = a csillagunkból kiinduló, elektromosan töltött részecskék folyamatos áramlása; *csillag* = olyan objektum, amelynek elegendően nagy a tömege ahhoz, hogy termonukleáris reakciók segítségével energiát termeljen; *bolygó besorolás* = bolygó státus/bolygónak tekintik/bolygóként tartják számon; *kaptált hold* = olyan hold, amit a bolygók a bolygóközi térből „fognak be” **4 pont**

6. A köznapi șovegek valóságvonatkozásainak megfigyelése, șovegtömörítés a lényeg/fő gondolat kiemelésével és átfogalmazásával, a șoveg információinak felhasználása a megadott konkrét helyzetben. Lehetséges válasz: Szeretnék űrutazást tenni a Naprendszerben, érdekelne, milyen az élet egy űrhajóban, hogyan működik, és főleg az, hogy mit lehet látni az űrben. Kíváncsi volnék a bolygókra és a körülöttük keringő holdakra, megnézném közelebbről a törpebolygókat. Kíváncsi lennék, milyen közelről a Nap, de tudom, hogy űrhajóval sem lehetne túl közel menni, mert a termonukleáris reakciók miatt nagyon magas ott a hőmérséklet. Érvényes, a șoveg megfelelő információit felhasználó, teljes válasz – 6 pont, érvényes, de a șovegre csak részben alapozó válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. **6 pont**

B

1. Explicit informații vizualizate în text. Toate elementele lingvistice sunt corect înțeles. Răspunsurile: *vonzása* = a Napnak/ a Nap vonzása/ a Nap gravitației terének vonzása; *ami* = a Nap elhasználja a fűtőanyagát képező hidrogént/ a Nap elindul végállapota felé/ a Nap elhasználja a fűtőanyagát képező hidrogént, és elindul végállapota felé; *amely* = hőtermelés/ a bolygók saját hőtermelése; *utóbbiba* = a külső bolygók/Jupiter típusú bolygók/ óriásbolygók kategóriájába/ altípusába; *ugyanitt* = a bolygók közti térben; *ezek* = elektromágneses és részecskesugárzások. **6 pont**

2. Implicit informații (fókusz szerepű kifejezés) felismerése a mondatban, az ennek megfelelő válaszlehetőség azonosítása. A helyesen azonosított válasz 3 pontot ér. A helyes válasz: a. **3 pont**

3. Implicit informații (modális jelentés) felismerése a mondatban, az ennek megfelelő válaszlehetőség (episztemikus, deontikus, cirkumsztanciális, buletikus modalitásra utaló mondat) azonosítása. A helyesen azonosított válasz 4 pontot ér. Helyes válaszok: 1) b.; 2) a. **4 pont**

4. Mondatszerkezet felismerése, adott szerepű (alanyi, tárgyi, határozói) kifejezések azonosítása, kiválasztása a lehetőségek közül. Minden helyesen azonosított kifejezés 1 pontot ér. Hibás, hiányzó vagy több válasz nem ér pontot. Helyes válaszok:

Alanyi szerepű kifejezés	Tárgyi szerepű kifejezés	Határozói szerepű kifejezés
a.	e.	h.

3 pont

5. Összefüggések felismerése a főnévi csoportban, birtokviszony, birtokos és birtok azonosítása. Minden helyesen azonosított birtokos és birtok 1 pontot ér. Helyes válaszok:

1) birtokos	2) birtok
a.	b.
e.	f.
h.	i.

6 pont

6. Igei vonzatstruktúra felismerése, az adott szerkezetnek megfelelő ige azonosítása a mondatokban, az ezeknek megfelelő válaszlehetőség (alanyi és *-ból/-ből* ragos határozói vonzattal rendelkező igealakot tartalmazó mondat) azonosítása. A helyes válasz: a. **3 pont**

7. Logikai struktúrák (ok-okozati összefüggések) felismerése a mondatban, az ennek megfelelő válaszok (ok-okozati összefüggést tartalmazó mondatok) azonosítása. Minden helyes döntés 1 pontot ér. (Az a., c., d., e. betűjelek kiírása 4x1 pontot ér, a b. válasz betűjelenek ki NEM írása 1 pontot ér. Amennyiben a teljes válasz hiányzik, ez a pont nem megadható.) **5 pont**

II. TÉTEL

(30 pont)

1. Explicit információk vizualizate în text. Toate elementele lingvistice sunt corect înțeles. Răspunsurile: *vonzása* = a Napnak/ a Nap vonzása/ a Nap gravitației terének vonzása; *ami* = a Nap elhasználja a fűtőanyagát képező hidrogént/ a Nap elindul végállapota felé/ a Nap elhasználja a fűtőanyagát képező hidrogént, és elindul végállapota felé; *amely* = hőtermelés/ a bolygók saját hőtermelése; *utóbbiba* = a külső bolygók/Jupiter típusú bolygók/ óriásbolygók kategóriájába/ altípusába; *ugyanitt* = a bolygók közti térben; *ezek* = elektromágneses és részecskesugárzások. **6 pont**

Helyes válasz:

1)	b.
2)	a.
3)	b.
4)	a.

4 pont

2. Információk, gondolatok értelmezése. Lehetséges válasz: Egy napon Anna, a Nap, megszólította főhősünket, aki nem tudott védekezni a szerelem tüze ellen, és bármire hajlandó volt, bármit megtett Annának, amit kért. Még a fizika törvényei is meghazudtolták magukat, hiszen hős szerelmesünk csak súlyokkal megpakolva tudott repülni. Szinte röpködött, ha valami nehéz feladattal „sújtotta” a lány. Örült, ha cipelhetette a megpakolt bevásárlótáskát, ha a közelében lehetett. Folyton ott lógott a nyakán, és akkor érezte magát szabadnak és bármire képesnek, ha a legnehezebb, a leglehetőlenebb feladattal bízta meg Anna. Érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de csak

részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. **5 pont**

3. Explicit és implicit információk felismerése és visszakeresése, a szereplők viszonyainak bemutatása a szövegből vett információk alapján. Lehetséges válasz: Az elbeszélő, akárcsak a többi fiú, egy ideig viszonzatlanul szerelmes Annába, aki egy tavaszi délelőttön váratlanul észreveszi őt, és egyetlen szavával, pillantásával teljesen megbabonázza. Attól a naptól kezdve a fiú reggeltől estig ott liheg Anna nyomában. Bármit megtenne érte, a legfurcsább helyzetekben is elképzeleli magát Anna oldalán (cipeli a táskáját, elmegy vele a fogorvoshoz, a szolgálja lesz, haza is kíséri). Egyszer még a zongoraterembe is lehívja, hogy zongorázzon neki, amibe még a falak is majd beleszakadnak. Anna elfogadja a fiú szolgálatait, de látszólag nem viszonzza hasonló lelkesedéssel a közeledését. Érvényes, a szöveg megfelelő információit felhasználó, teljes válasz – 6 pont, érvényes, de a szövegre csak részben alapozó válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. **6 pont**

4.

- Témához való igazodás:
 - Az események részletező, kifejtett bemutatása a megjelölt nézőpont szerint – 3 pont, a megadott téma részleges bemutatása – 2 pont, kísérlet a megadott téma bemutatására – 1 pont.
 - A szöveg információira való utalás – 2 pont.
- Az elbeszélő szöveg sajátosságainak minél pontosabb követése Anna nézőpontjából (események időrendben való bemutatása, egyes szám első személyű elbeszélés, elbeszélői nézőpont, elbeszélés hangneme, ritmusa stb.) – 5 pont; az elbeszélő szöveg sajátosságainak és a megjelölt nézőpont részleges betartása – 3 pont.
- Nyelvi megformáltság, helyesírás: 0–1 hibatípus – 5 pont, 2–3 hibatípus – 3 pont, 4–5 hibatípus – 1 pont, több mint 5 hibatípus – 0 pont. **15 pont**

A javítókulcs nem tartalmazza az összes lehetséges helyes választ. A félobjektív és szubjektív itemek esetében bármilyen, a javítókulcstól eltérő érvényes válasz maximális pontot ér. Hiányzó vagy téves válasz: 0 pont.